

Projektskitse – Verdensarv Vadehavet

- **Baggrunden.**

Den danske del af Vadehavet er udpeget som verdensarv og verdensarven bliver det fremtidige fokus for det forpligtende samarbejde med Tyskland og Holland om Vadehavet (det Trilaterale Vadehavssamarbejde).

Der er forventninger om, at verdensarven kan skabe lokal udvikling, ligesom der er en forventning om, at verdensarven kan / vil tiltrække nye typer af turister med nye, høje forventninger. For at sikre at de optimale rammer for at understøtte den udvikling tilvejebringes, etableres en projektorganisation omkring verdensarven i den danske del af Vadehavet

- **Målet.**

Identifikation af muligheder og behov for at etablere en fremadrettet og målrettet lokal organisering omkring verdensarven, der kan skabe ansvar og initiativer:

- Forankre verdensarven lokalt og skabe ejerskab til Unesco's udpegning, den såkaldte OUV (Enestående universelle værdi), som vi er forpligtet til at beskytte og bevare
- Formidle potentialet i verdensarven
- Sikre en bæredygtig udvikling og høj kvalitet
- Forbinde lokalt med samarbejdet mellem Tyskland og Holland
- Bidrage til udvikling af den fælles Trilaterale Verdensarvsstrategi
- Sikre indsigt i nye målgrupper – bl.a. via erfaringer fra andre verdensarvsområder

- **Midlet.**

Projektet skal styrke det regionale samarbejde/inddrage kommunerne/erhverv og turisme ved at identificere og beskrive følgende:

- bidrag til fortsat at beskytte kapitalen (naturen i Vadehavet)
- bidrag til samarbejdet med Tyskland og Holland/internationalt samarbejde
- implementering af strategi for bæredygtig turisme
- udvikle brandet Verdensarv Vadehavet
- formidling, undervisning og kapacitetsopbygning, herunder formidling af potentialet overfor nøgleinteressenter
- forskning og videns-opsamling/-deling (monitorering)
- identifikation af fremtidig samarbejdsorganisation og identifikation af ressourcer

- **Hvem skal der samarbejdes med?**

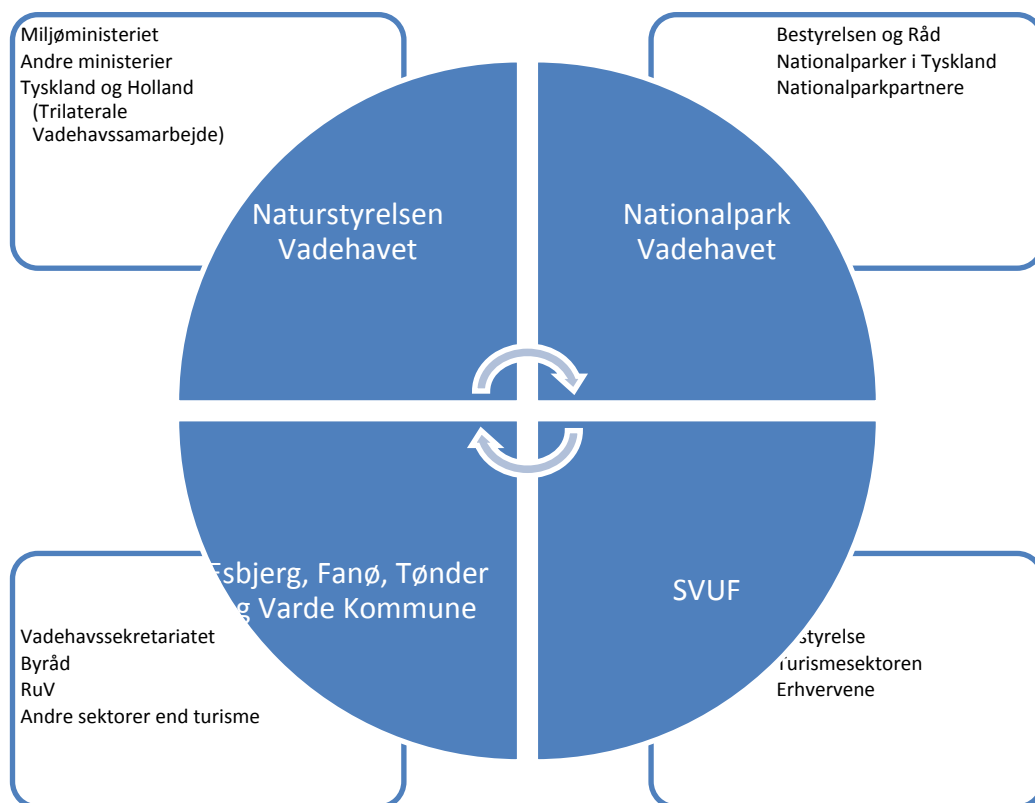
Verdensarven skal forankres både politisk, administrativt, hos aktørerne (primært turismesektoren) og hos borgere og besøgende (turister).

Det politiske niveau tegnes af miljøministeriet, kulturministeriet og kommunerne.

Det administrative niveau tegnes af kommunerne, miljøministeriet og det trilaterale samarbejde med Tyskland og Holland.

Samarbejdsfladen med aktører og brugerne finder sted gennem Nationalparkens (NPV) bestyrelse, råd og partnerskabsprogrammet, Vadehavets Formidlerforum (VFF), Sydvestjysk Udviklingsforum/destinationen (SVUF/destinationen), det Rådgivende udvalg for Vadehavet (RuV).

En model for et kommende samarbejde omkring Verdensarv Vadehavet koncentrerer primært om kommuner/ Vadehavssekretariatet, NPV, Naturstyrelsen (NST), Kulturstyrelsen, SVUF/destinationen og VFF

Projektorganisation Verdensarv Vadehavet

- **Projektorganisationen**

Projektorganisationen skal i så høj grad som muligt integreres i eksisterende samarbejdsrelationer, således at en parallel organisation undgås.

Styregruppen for projektorganisationen består af Naturstyrelsen, de kommunaltekniske chefer for de fire kommuner, sekretariatslederen for nationalparken, lederen af SVUF.

Miljøministeriet orienterer løbende Kulturministeriet om projektet.

Styregruppen identificerer en projektgruppe, der fungerer som fokuspunkt under projektet. Projektgruppen sørger også for kontakten til det Trilaterale Vadehavssamarbejde.

Projektgruppens opgave er at identificere ressourcer og berøringsflader ift. initiativer under projektorganisationen, samt rapportere til styregruppen.

Projektgruppen består af en repræsentant fra hver af følgende organisationer:

Naturstyrelsen

Nationalpark Vadehavet

Kommunernes Vadehavssekretariat

SVUF/destinationen

Medlemmerne forankrer selv ind i egen organisation. Hermed sikres en enstrengt kommunikation både ud i de bestående organisationer og til det trilaterale niveau.

Det er organisationens opgave at sikre, at verdensarven bringes i spil på en konstruktiv og værdiskabende måde.

Projekter initieret i arbejdsgruppen kan afleveres til andre organisationer, der udfører projekterne.

Implementering af Strategi for bæredygtig turisme, Brandstrategien, kommunikationsmateriale (WH guide o. lign.) og et eventuelt merchandise koncept er blandt de første opgaver der skal varetages.

Organisationen sikrer også at danske interesser koordineres i de trilaterale fora.

Bilag:

Katalog over igangværende og nye initiativer til synliggørelse af Verdensarv Vadehavet

Bilag:

Katalog over igangværende og nye initiativer til synliggørelse af Verdensarv Vadehavet

Styregruppe og projektgruppe har siden udpegningen allerede gennemført, igangsat de første tiltag, der skaber opmærksomhed omkring Verdensarv Vadehavet

- **Igangværende eller gennemførte aktiviteter omkring Verdensarv Vadehavet**

- Fejring af Verdensarv Vadehavet

Udpegningen blev fejret med modtagelse af verdensarven i form af verdensarvsfliser i forbindelse med Tall Ship Races på Esbjerg Havn, og ved D.K.H. Prins Joachim og Prinsesse Maries og Miljøministerens reception på Schackenborg Slot den 4. august 2014. I forbindelse med Tall Ship Races havde Nationalpark Vadehavet og Vadehavets Formidlerforum en meget velbesøgt udstilling om verdensarv og nationalpark på havnen, ligesom Sydvestjyske Smagsoplevelser havde arrangeret en pop-up restaurant.

Fejringen af verdensarven er senere fulgt op af lokale fejring i de enkelte kommuner, med modtagelse og nedlæggelse af verdensarvsfliserne, som er sponsoreret af nationalparken.

Alle arrangementer har haft en god publikumsopbakning og god pressedækning, og har således bidraget til at skabe opmærksomhed omkring verdensarven

- Formidlings- og informationsmateriale

Følgende formidlingsaktiviteter er allerede iværksat:

- Verdensarvssøjler. Kommunerne og Nationalpark Vadehavet har indkøbt og opsat informationssøjler på centrale steder. Søjlerne er en del af det informationsmateriale, som er fælles for de tre lande omkring verdensarven
- Vandreudstillingen. Naturstyrelsen har indkøbt en vandreudstilling, også som en del af det fælles informationsmateriale. Vandreudstillingen har været en del af de lokale fejring, og foreløbig udlånt til 1. maj 2015
- Oplysningsfolder. Naturstyrelsen trykker en oplysningsfolder på dansk, tysk og engelsk, der fortæller om verdensarven. Folderen forventes inden jul
- 'Glocal' flyer. Arbejdsgruppen udvikler i samarbejde med VFF stedbundne informationsfoldere, primært til turister, hvor de lokale muligheder for at opleve verdensarven formidles. Finansieringen findes indenfor Prowad projektet under Interreg 4b Nordsøregion programmet
- Verdensarvsguide. Der arbejdes på en fælles dansk, tysk, hollandsk guide til verdensarven rettet mod de internationale turister. Guiden finansieres af Prowad projektet
- Fælles hjemmeside for Verdensarv Vadehavet. Den fælles hjemmeside for verdensarven, <http://www.waddensea-worldheritage.org>, formidler information om verdensarven og aktiviteter i de tre lande. Siden skal have en dansk brugerflade. Naturstyrelsen har finansieret den danske oversættelse af hjemmesiden, som forventes at være tilgængelig snart
- Brandstrategi. Et stærkt brand er en forudsætning for den fælles markedsføring. Den fælles brandstrategi er udviklet under og finansieret

gennem Prowad projektet.

- **Initiativer som kan synliggøre og aktivere Verdensarv Vadehavet**

Forudsætningen og styrken ved Verdensarven er samarbejdet på tværs af grænserne, såvel mellem de tre lande og internt mellem deltagere i de enkelte lande. For at sikre fremdrift og succes vil det have stor værdi, at fælles overordnede tiltag i videst muligt omfang indbygges i planer og budgetter. Det foreslås konkret, at der i forhold til samarbejdet mellem de danske partnere laves et idékatalog med beskrivelse af de mest relevante områder at lave samarbejde om. Det foreslås at disse omfatter:

- *Synliggørelse af verdensarven*

Indsatsen vil omfatte synliggørelse ved skiltning, hjemmesider, profilmaterialer i øvrigt og ved særlige "indgangsportaler" – dvs. informationsstandere og skærme med information om Verdensarven/nationalparken hos turistbureauer, borgerservicecentre og aktører, som ønsker at profilere sig på baggrund af verdensarven og nationalparken.

- *Fødevarestrategi*

En særlig indsats er smagsoplevelser/gastronomi, som kombinerer naturoplevelser med fødevarer og som også forventes at kunne kombineres med naturpleje og formidling. Eksempel herpå er Fødevarestrategi for Sydvestjyske Smagsoplevelser 2014-2016 og Partnerprogram for Nationalpark Vadehavet

- *Trilateral Strategi for bæredygtig turisme*

- i sammenhæng med destinationens strategi.

En konkret opgave vil være implementeringen af den Trilaterale Strategi for Bæredygtig Turisme med en række konkrete indsatser. Dette arbejde bør koordineres med Strategi for Destination Sydvestjylland og den forestående revision af denne i 2015. Det vil ligeledes være relevant, at se på samspillet med kommuneplanerne, nationalparkplan og Naturstyrelsens driftsplan mm.

- *Trilateral Task Group World Heritage*

Danmark har formandskabet for den Trilaterale arbejdsgruppe for Verdensarven (Task Group World Heritage) for perioden 2014-18. Arbejdsgruppen er med reference til den trilaterale vadehavsbestyrelse ansvarlig for koordineringen af lang række af de formelle elementer i forvaltningen af verdensarven, herunder:

- Retningslinjer for brug af logo
- Branding
- Merchandise – dvs. fælles PR-produkter med profilering af verdensarven for øje
- Hjemmeside
- Kampagner - markedsføring
- Rapportering til UNESCO

- *Infrastruktur*

Udvikling og drift af rekreative ruter, cykel- og vandreruter (f.eks. www.vestkyststruten.dk) samt sejlruiter i Vadehavet. Flere af ruterne strækker sig over flere kommuner og en samlet fælles indsats med hensyn til skiltning,

faciliteter, rutelægning og drift i øvrigt kan have stor værdi. F.eks. videre udvikling og forankring af resultaterne fra Powered By Cycling.

Omkring infrastruktur kan fælles tiltag i forhold til offentlig transport ligeledes have stor værdi, såvel i forhold til turister som lokale – eksempelvis i forhold til bosætning og muligheden for at sikre transport for medarbejdere i yderområderne.

- *Eksempler på konkrete projekter*

Projekt Friluftsturisme er et konkret tiltag, som forventes gennemført i 2014-15 med Nationalparken som leadpartner. Det omfatter anlæg af en række faciliteter for gæster, som færdes både til fods, på cykel og til søs i nationalparken og tilhørende information. Projektet kombineres med andre projekter som f.eks. ved resultaterne fra Powered By Cycling)

- *Danske verdensarvssteder*

Det vil være relevant at søge et samarbejde med andre danske verdensarvssteder (Roskilde Domkirke, Kronborg, Jelling-monumenterne, Ilulissat Isefjord (Grønland) og muligvis Stevns Klint), samt at se på mulighederne for fælles dansk branding

- *Fælles projektudvikling*

Her tænkes på en tværgående indsats, hvor der gennem samarbejde og synergi skabes mulighed for at skabe medfinansiering om større samlede projekter. Der findes allerede gode eksempler på afsluttede og igangværende projekter.

- *Fælles PR samarbejde*

Det er oplagt at skabe en fælles fortælling om Verdensarvsområdet. Det vil sætte såvel kommunerne og området på landkortet. PR samarbejdet kan endvidere tænkes internationalt.

Det foreslåede idékatalog skaber interesse og vilje til fælles tiltag hos beslutningstagere i kommunerne, og i bestyrelserne i nationalparken og Destinations samarbejdet.